

[Bernhard Baunsgaard.]

telse med hensyn til de økonomiske virkninger af f. eks. en brugsting fremstillet på en særlig måde. Beskyttelsen gennem loven om ophavsret omfatter imidlertid også beskyttelsen af f. eks. et litterært værk mod misbrug. Det ville f. eks. være oplagt misbrug, om man brugte Grundtvig som forsvar for et krav om, at vi i Danmark skulle have én bestemt religiøs overbevisning, eller som forsvar for indgreb mod retten til slet ikke at have nogen religiøs overbevisning, ligesom det ville være et oplagt misbrug at bruge en artikel af Hørup som forsvar for indgreb mod f. eks. en film.

Så vidt jeg kan forstå, angriber fremskridtspartiet med sine bemærkninger ikke mindst beskyttelsen af de økonomiske fordele for kunstneren, der findes i dag i ophavsretsloven, og om dette skal jeg blot bemærke: jeg vil gerne se på, om man i urimelig grad beskytter kunstnerens økonomiske rettigheder, men lige så vel som samfundet som hovedregel anerkender retten til at sælge en anden frembringelse — der har været nævnt fabrikker heroppe, man kan også sige landbrugsprodukter — så må denne ret til at få de økonomiske fordele af et kunstværk også tilhøre kunstneren og må beskyttes. Men urimelig udnyttelse af en salgssituation, det griber samfundet ind over for, og så langt er jeg også parat til at gå, når det gælder kunstnere. De skal have samme rettigheder, og de skal vise samme hensyn som alle andre samfundsborgere. Men det får vi jo lejlighed til at drøfte, når vi får det næste lovforslag.

Derefter skal jeg vende mig til den anden form for beskyttelse, som findes i ophavsretsloven, nemlig beskyttelsen mod misbrug eller forvanskning. Hvis jeg nu atter vender tilbage til det misbrug, det ville være at anvende en artikel af Hørup som forsvar for et angreb mod den kunstneriske frihed, ja, så er det oplagt, at det ville være et misbrug, men en forudsætning for at gribe ind mod en sådan anvendelse af en artikel af Hørup ville være, at Hørups kunstneriske anseelse eller egenart led skade, og det ville vistnok være umuligt at skade Hørup ved et sådant misbrug.

Når jeg har anvendt så forholdsvis megen tid til denne sidste del, så skyldes det det misbrug, som kulturministeren efter min

mening har gjort af denne del af ophavsretsloven ved indgrebet mod filmstøtten. Det er beklageligt, at ministeren har haft så svært ved at finde en fast holdning til vore love om kulturstøtte, at han det ene øjeblik finder det for godt at søge at latterliggøre samfundsmedlemmer, der af religiøse grunde ønsker at udtale sig mod og forhindre støtte til en bestemt film foreslået af Jens Jørgen Thorsen, og i det næste øjeblik skifter helt om og leder med lys og lygte efter et påskud til at forhindre udbetalingen af støtten og ender i sådanne spidsfindigheder som „hvis filmen blot ikke havde fulgt evangelierne så nøje, så havde der ikke været noget grundlag for at gribe ind“.

Det misbrug, der her er gjort af ophavsretten, er i virkeligheden et angreb på den kulturelle frihed, og jeg vil gerne sige, at kulturel frihed er ikke en ret til at være enig med det store, etablerede flertal, det er retten til at være uenig med dette flertal. Vil man ikke anerkende denne fortolkning, så skal man sige ligeud, at man ikke er tilhænger af kulturel frihed i Danmark mere. En sådan erklæring skylder ministeren os.

Hagen Hagensen (KF):

Må jeg begynde med at sige, at jeg er enig med ministeren i, at man skal respektere, hvad folk ejer, og ud fra den grundsætning må også det forslag, vi her taler om, bedømmes. Det kan derfor siges, at vi fra vor side ikke er tilhængere af en indsnævring af ophavsrettens grænser.

Men deraf følger ikke, at der ikke kan være ting at drøfte, nemlig i henseende til at følge med tiden, så man smidiggør de regler, der findes. Der eksisterer bl. a. i øjeblikket, som ministeren nævnte det, en uklarhed med hensyn til, i hvilket omfang man kan tage fotokopier, og i hvilket omfang man kan bruge bånd til undervisning o. lign. Disse ting vil det være naturligt at tage op til overvejelse, og derfor vil vi også gerne sige, at det vil vi godt være med til at se på. Det manglede bare, at man ikke skulle kunne finde ordninger, samtidig med at man respekterer ophavsretten for de folk, der har den. Det er jo baggrunden for deres liv og deres livsførelse.

Jeg vil godt have lov til at sige i øvrigt, at vi kan jo ikke sådan af egen drift gå og lave om på disse ting. Vi er afhængige, som det